

Н. М. Ленюк ,
аспірант кафедри англійської мови
та методики її викладання,
Херсонський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНОМУ ВУЗІ.

Організація самостійної роботи студентів є одним із головних завдань сучасних ВНЗ і являє собою невід’ємну складову навчально-виховного процесу, підготовки спеціалістів, готових до самостійної професійної діяльності, прищеплює навички самостійного вирішення проблем, пошуку та виявлення конструктивних рішень, виходу з проблемних ситуацій тощо. Саме цей вид роботи дозволяє студентам опанувати навички навчальної, наукової та професійної діяльності і сприяє поглибленню й розширенню знань, пробудженню інтересу до пізнавальної діяльності, оволодінню прийомами пізнання та розвитку пізнавальних здібностей. У сучасних умовах, коли кількість аудиторних годин на вивчення іноземної мови скорочується, самостійна робота студентів набуває ще більшого значення і актуальності.

Сучасні науковці солідарні у тому, що ґрунтовні визначення сутності самостійної роботи сформулювали такі видатні науковці як Б. Єсіпов, В. Буряк, П. Підкасистий, М. Скаткін, Р. Нізамов та інші. Так, Б. Єсіпов вважав, що самостійна робота, як складник процесу навчання – це така робота, яка виконується у спеціально відведений для цього час без безпосередньої допомоги педагога, але за його завданням та під його контролем. [1,с. 15].

М. Скаткін стверджував, що самостійна робота – це вид індивідуальної навчальної діяльності студентів, що передбачає керування їхньою пізнавальною діяльністю з боку викладача за допомогою методичних вказівок, бесід,

колоквіумів, консультацій протягом навчальних занять. Виходячи з цього визначення самостійної роботи, науковець вважає, що перспективною формою розвитку самостійності майбутніх фахівців є організація творчої самостійної роботи на аудиторних заняттях [2,с 91].

За І. Харламовим, самостійна робота – це активна навчально- пізнавальна діяльність молодих людей, яка проводиться індивідуально чи у групах, на аудиторних заняттях або вдома, за завданням педагога та за його методичними вказівками, але без його безпосередньої участі. У цьому значенні вона охоплює різні форми й методи навчання (окрім методів усного викладу матеріалу, коли домінуючою діяльністю суб'єктів навчання є сприйняття на слух мови викладача) [3, с. 214]. Як зазначає П. Підкасистий, існують суттєві відмінності між самостійною роботою та самостійною діяльністю студентів. Самостійна робота – це штучна педагогічна конструкція, особлива система умов навчання, за допомогою якої педагог організовує та керує діяльністю суб'єктів навчання як на заняттях, так і під час виконання домашнього завдання. Основою такої системи виступає база завдань із різних навчальних дисциплін, яка будується відповідно до змісту предмету та методики його викладання.

Самостійна діяльність розглядається науковцем як специфічна форма навчального та наукового пізнання, під час якої відбувається осмислення студентами навчального матеріалу та самостійне визначення шляху розв'язання завдання. Головною ознакою самостійної діяльності є керування власною діяльністю, а стороння допомога при виконанні роботи має другорядне значення [4].

З педагогічної точки зору, правильно організована самостійна робота студентів сприяє поглибленню та розширенню знань, пробудженню інтересу до пізнавальної діяльності, оволодінню прийомами процесу пізнання, розвитку пізнавальних здібностей, формує здатність брати на себе відповідальність, самостійно

вирішувати проблему, знаходити конструктивні рішення та вихід із проблемних ситуацій і т. ін.

Для ефективної організації самостійної роботи необхідно дотримуватися таких принципів:

- активність студентів;
- індивідуалізація навчання;
- доступність матеріалу, що вивчається;
- чіткість та визначеність завдань;
- наочність;
- систематичність та послідовність у формуванні навичок самостійної роботи;
- свідомість та самостійність навчання;
- зв'язок із життям;
- наявність єдиних вимог щодо керування.

Отже, за умови дотримання дидактичних принципів організації самостійної роботи студентів можна досягнути кращого та більш ґрунтовного засвоєння студентами знань з відповідної теми, а також розвинути у студентів такі риси характеру як самостійність, цілеспрямованість, відповідальність за результати своєї навчальної діяльності тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. В.К. Буряк – М. : Просвещение, 1984. – 64 с. Есипов Б.П. Самостоятельная работа учащихся на уроках / Б.П. Есипов. – Москва : Гос. учеб.-пед. изд-во Мин. просвещения РСФСР, 1961. – 239 с.
2. Скаткин М.Н. Совершенствование процесса обучения / М.Н. Скаткин. – Москва : Педагогика, 1971. – 208 с.
3. Харламов И.Ф. Педагогика : учеб. пособие / И.Ф. Харламов. – [2-е изд., перераб. и доп.] – М. : Высш. школа, 1990. – 576 с.
4. Харламов И.Ф. Педагогика : учеб. пособие / И.Ф. Харламов. – [2-е изд.,

перераб. и доп.] – М. : Высш. школа, 1990. – 576 с.